

що застосовуються з метою запобігання вагітності, називаються контрацептивними. Контрацепція - складова частина системи планування сім'ї та спрямована на регулювання народжуваності, а також на збереження здоров'я жінки. По перше, використання сучасних методів запобігання вагітності знижує частоту абортів як основний причини гінекологічної патології, невиношування вагітності, материнської та перинатальної смертності. По-друге, деякі з протизаплідних засобів мають захисні властивості щодо злоякісних новоутворень, запальних захворювань статевих органів, постменопаузального остеопорозу, служать потужною підмогою у боротьбі з низкою гінекологічних захворювань - безпліддям, апоплексією яєчника, порушеннями менструального циклу. Сучасні методи контрацепції поділяються на: внутрішньоматкові; гормональні; бар'єрні; природні; хірургічні (стерилізація). Також виділяють посткоїтальну гормональну контрацепцію.

Мета дослідження. На даному етапі метою нашого дослідження стало розробка сучасних методів анкетування різних груп населення України та методів статистичної обробки даних щодо використання різних методів контрацепції населенням України.

Матеріали та методи. Опитувальники та анкети, які в майбутньому будуть розповсюджуватись серед різних груп населення, у різних вікових групах. Дані опитувальники будуть розповсюджуватись за допомогою різних соціальних мереж.

Результати дослідження. Виявлено декілька груп найбільше використовуваних методів сучасної контрацепції в залежності від вікових особливостей споживачів серед населення України.

Висновки. Опитування різних груп дало змогу визначитися з загальною обізнаністю населення України щодо сучасних методів контрацепції та їх переваг або недоліків.

НЕЙРО- ТА ПСИХОТРОПНІ ВЛАСТИВОСТІ КОМБІНОВАНОГО ПРЕПАРАТУ З ОЛІЯМИ ОБЛІПИХИ ТА АВОКАДО

Чуйкова П. О.

Науковий керівник: Цивунін В. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

polinachuykova70@gmail.com

Вступ. На сьогодні кількість людей із різноманітними захворюваннями нервової системи постійно зростає, що обумовлено загальним збільшенням тривалості життя, високим рівнем поширеності патологій судин і вірусних інфекцій, великою розповсюдженістю хвороб, що є факторами ризику для розвитку порушень нервової системи, як-от цукровий діабет, артеріальна гіпертензія, атеросклероз, ожиріння тощо. На ці патології припадає близько 11% від усієї кількості захворювань в Україні. Це означає необхідність пошуку, розробки, дослідження нових препаратів з психонейротропною активністю.

Фітопрепарати є перспективними об'єктами для вивчення їх фармакологічних ефектів, оскільки вони мають широкий спектр фармакотерапевтичних властивостей, комплексний вплив на організм, рідко викликають серйозні побічні реакції, тому їм притаманний високий профіль безпеки і, відповідно, рівень довіри у пацієнтів, особливо при тривалому застосуванні.

Мета дослідження. Метою дослідження було комплексне експериментальне вивчення комбінованого препарату у вигляді дієтичної добавки оригінального складу, що містить олію обліпихи та авокадо, на наявність психо- та нейротропних властивостей.

Матеріали та методи. Для експериментів було випадковим чином відібрано 21 білу мишу-самця масою 22-28 г, яких утримували у стандартних умовах віварію. Тварин було поділено на три групи: перша – контрольна, у якій миші отримували воду очищену; тварини другої групи отримували внутрішньошлунково препарат у дозі 50 мг/кг; третьої – у дозі 100 мг/кг коротким курсом протягом п'яти днів.

Далі досліджували поведінкові реакції мишей на тлі стресу за допомогою тесту «відкрите поле» (впродовж 3 хвилин), що дозволяє оцінити поведінку тварин у незнайомій обстановці, з якої неможлива втеча.

Після цього вивчали можливу анксиолітичну або анксиогенну дію, використовуючи тест «піднесений хрестоподібний лабіринт»: протягом 5 хвилин враховували кількість відвідувань та загальний час перебування у світлих та темних рукавах лабіринту для оцінки загального рівня тривожності тварин.

Виявляли депресогенну або антидепресивну активність засобу за умов іммобілізаційного тесту, враховуючи кількість та загальну тривалість актів зависання на установці протягом 5 хвилин.

Визначали вплив препарату на пам'ять у тесті «умовна реакція пасивного уникнення», реєструючи латентний період входу у темну кімнату, де тварини отримували подразнення електричним струмом. Через 24 години миші, що впродовж 3 хвилин не відвідували темну камеру, вважалися такими, що досягли критерію навченості.

Статистичну обробку результатів проводили за допомогою програми STATISTICA 12.0. Розбіжності між групами вважали достовірними при рівні значущості $p < 0.05$.

Результати дослідження. Встановлено відсутність впливу дієтичної добавки на локомоторну, орієнтовно-дослідницьку активність та на показники вегетативного супроводу емоційних реакцій досліджуваних тварин, оскільки результати, отримані у тесті «відкрите поле», не мають статистичної значущості.

За результатами тесту «піднесений хрестоподібний лабіринт» встановлено, що дієтична добавка у дозі 50 мг/кг має анксиогенну дію, оскільки спостерігали збільшення часу знаходження піддослідних тварин у темних рукавах і, відповідно, зменшення загальної тривалості знаходження у світлих рукавах лабіринту відносно контрольної групи ($p < 0.05$), що свідчить про підвищення рівня тривожності. Однак у тварин, що отримували препарат у дозі 100 мг/кг, цей вплив нівелюється і час перебування у темних та світлих рукавах залишається на рівні тварин групи контролю, що свідчить про відсутність як анксиогенної, так і анксиолітичної дії дієтичної добавки у такій дозі.

За результатами іммобілізаційного тесту виявлено, що препарат у жодній з двох доз не має ані депресогенної, ані антидепресивної активності.

За підсумками тесту умовної реакції пасивного уникнення було встановлено, що препарат має дозозалежну дію на пам'ять: у дозі 100 мг/кг препарат виявляє виразний вплив на пам'ять мишей, про що свідчить збільшення кількості тварин, що досягли критерію навченості, відносно групи контролю ($p < 0.05$).

Висновки. Отже, проведене дослідження препарату оригінального складу свідчить про наявність у нього виразного ноотропного ефекту і відсутність негативного впливу на

центральну нервову систему у дозі 100 мг/кг. Препарат у дозі 50 мг/кг має лише анксиогенну дію, що вказує на недоцільність застосування дієтичної добавки у такій дозі. Отримані результати свідчать про необхідність поглиблених досліджень ноотропних властивостей препарату у дозі 100 мг/кг з метою подальшого використання засобу для корекції порушень пам'яті.

РАЦІОНАЛЬНЕ ТА БЕЗПЕЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ВАГІТНИХ

Шулежко В. О.

Науковий керівник: Кашута В. Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

vdzuba418@gmail.com

Вступ. За даними ВООЗ, понад 90 % жінок під час вагітності застосовують лікарські засоби (ЛЗ). В міжнародних дослідженнях близько 83 % опитаних жінок приймали лікарські препарати у період вагітності, як за призначенням лікаря, так і самостійно. При цьому 75 % вагітних жінок вживали більше 4 препаратів в I та II триместрах вагітності. Близько 15 % жінок приймають лікарські засоби в перші 6 місяців вагітності. Найчастіше під час вагітності призначаються вітаміни, полівітаміни, антибактеріальні засоби, анальгетики, дерматологічні та протиастматичні засоби. Враховуючи, що ЛЗ можуть виявляти ембріотоксичну, тератогенну та фетотоксичну дію на плід, актуальним є визначення поінформованості фармацевтів щодо раціонального та безпечного застосування ЛЗ під час вагітності.

Мета дослідження. Мета роботи – проаналізувати результати анкетування фармацевтів щодо раціонального та безпечного застосування антибактеріальних лікарських засобів у вагітних.

Матеріали та методи. Нами було розроблено анкету для фармацевтичних працівників, яка містила загальні питання до респондентів, включаючи стаж роботи, освіту, посаду тощо, питання щодо сучасних підходів до фармакотерапії інфекційних захворювань у вагітних та безпечного застосування антибактеріальних препаратів під час вагітності.

Результати дослідження. В анкетуванні взяли участь фармацевти, які мають як вищу, так і середньо-спеціальну освіту, стаж роботи у більшості респондентів становив від 6 до 10 років. За даними проведеного аналізу результатів анкетування фармацевтів було встановлено, що серед антибактеріальних препаратів найбільш безпечнішими у вагітних є пеніциліни, за умов відсутності алергічних реакцій, що зазначили майже 90 % респондентів. Також можуть бути рекомендовані вагітним цефалоспорино I та II покоління та макроліди (еритроміцин), на що вказали лише 60 % опитаних. 40 % фармацевтів правильно зазначили, що тетрацикліни протипоказані під час вагітності. Найчастіше з тетрациклінами пов'язують порушення остеогенезу у плоду та відкладення тетрацикліну у твердих тканинах з подальшою гіпоплазією емалі та розвитком «жовтих зубів». Протипоказано під час вагітності застосування хлорамфеніколу через можливий тератогенний ефект. Хлорамфенікол викликає пригнічення тканинного дихання та порушення з боку серцево-судинної системи, що може призводити до розвитку серцевої недостатності. Це зазначили 25 % респондентів. 75 % фармацевтів обізнані,